

Zeitschrift: Die Schweiz = Suisse = Svizzera = Switzerland : offizielle Reisezeitschrift der Schweiz. Verkehrszentrale, der Schweizerischen Bundesbahnen, Privatbahnen ... [et al.]

Herausgeber: Schweizerische Verkehrszentrale

Band: - (1948)

Heft: 6

Artikel: Gotthardreis... voor een Hollander onvergetelijk!

Autor: Hooftman, J.C.

DOI: <https://doi.org/10.5169/seals-776325>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist die Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften auf E-Periodica. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Zeitschriften und ist nicht verantwortlich für deren Inhalte. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern beziehungsweise den externen Rechteinhabern. Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen sowie auf Social Media-Kanälen oder Webseiten ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. [Mehr erfahren](#)

Conditions d'utilisation

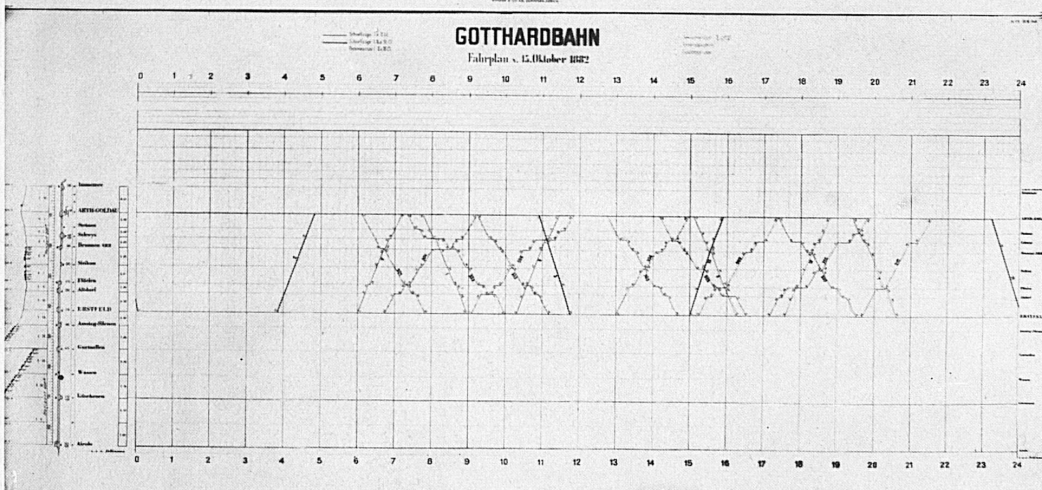
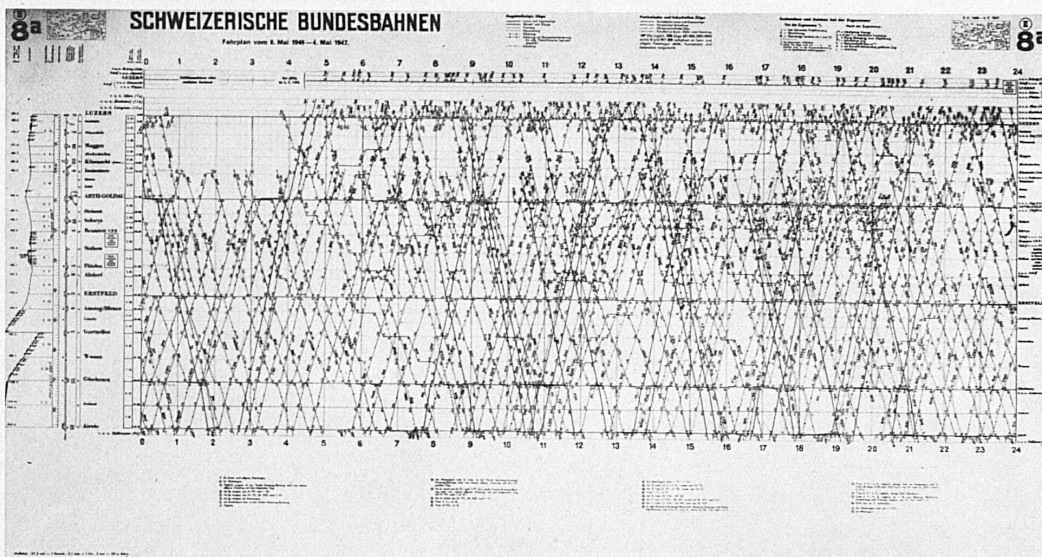
L'ETH Library est le fournisseur des revues numérisées. Elle ne détient aucun droit d'auteur sur les revues et n'est pas responsable de leur contenu. En règle générale, les droits sont détenus par les éditeurs ou les détenteurs de droits externes. La reproduction d'images dans des publications imprimées ou en ligne ainsi que sur des canaux de médias sociaux ou des sites web n'est autorisée qu'avec l'accord préalable des détenteurs des droits. [En savoir plus](#)

Terms of use

The ETH Library is the provider of the digitised journals. It does not own any copyrights to the journals and is not responsible for their content. The rights usually lie with the publishers or the external rights holders. Publishing images in print and online publications, as well as on social media channels or websites, is only permitted with the prior consent of the rights holders. [Find out more](#)

Download PDF: 02.04.2026

ETH-Bibliothek Zürich, E-Periodica, <https://www.e-periodica.ch>

A gauche: L'horaire du trajet Arth-Goldau—Erstfeld de la ligne du Gothard en 1946 et en 1882.

Links: De dienstregeling van het traject Arth-Goldau—Erstfeld in het eerste jaar van het bestaan van de Gotthardspoorweg en in het jaar 1946.

lange reis Zürich—Chiasso zal zij reizigers voorzien van spijzen en dranken. Reizigers uit alle windstreken, Engelsen, Italianen, Zweden en Hollanders.

Aan de grote signaalbrug gloeit een groene lamp aan. «Veilig voor de richting Wiedikon». Met een matig gangetje denderen we over de oneindige wisselvelden van Zürich HB, buigen af naar het Zuiden, stormen schuin in de bocht liggend de Arlberg-Oriëntexpress voorbij om dan te verdwijnen in de tunnel nabij Zürich-Enge. En terwijl in de comfortabele doorgangrijtuigen wordt gepraat, gerookt, gegeten en geslapen, stormt de express Zuidwaarts. Langs diepblauwe meren, donkere ravijnen en spattende beken ...

In Erstfeld begint het eigenlijke bergtraject. Met een snelheid van 60 km. per uur gaan we nu aan het klimmen, de Alpen in. Steeds hoger en hoger. De dorpjes in het dal lijken wel speelgoed. Over de machtige viaducten met diep beneden de eeuwig bruisende beken, langs steile bergwanden ... welk een contrast met ons Hollandse polderland.

Na 3 minuten oponthoud te Göschenen vervolgen we onze reis en worden dan dra opgeslokt door de duisternis van de beroemde, 14,9 km. lange St. Gotthardtunnel. Slechts de verlichte kilometerpalen onderbreken regelmatig de duisternis. Als we het raam openschuiven waait een mufte koude lucht ons tegen. Een snerpende gil weerklinkt door de ruimte, een tegenligger flitst voorbij. Dan is alles weer donker ...

Slechts 13 minuten duurt deze reis in het duister. Dan knippen we met onze ogen tegen het warme Tessinerzonnetje en brengen in gedachten hulde aan Louis Favre en zijn mannen, die 60 jaar geleden dit meesterstuk der techniek hebben gewrocht ...

Na Airolo gaat het langzaam bergafwaarts. Als we na een prachtige reis Lugano

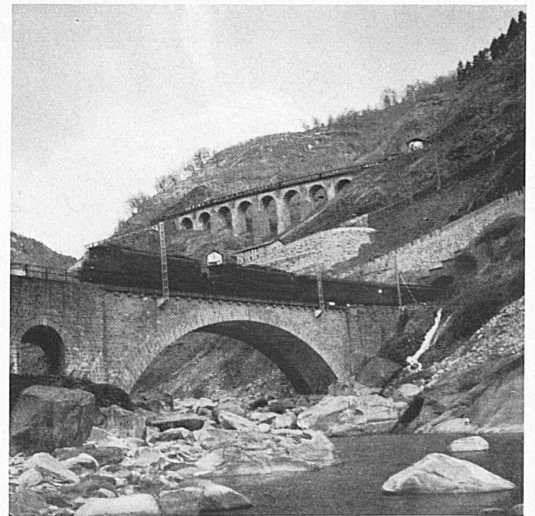
GOTTHARDREIS...

voor een Hollander onvergetelijk!

Zwitserland, ... dit woord betekent iets voor ons Nederlanders. Niet in de eerste plaats omdat de herinnering aan voor-oorlogse reizen ons voor goed met dit kleine landje heeft verbonden, maar meer nog, omdat in de achter ons liggende moeilijke oorlogsjaren de band tussen Zwitserland en Holland tot een onverbreekelijke is uitgegroeid. We denken aan alles, wat het Zwitserse Rode Kruis voor ons deed, aan de pakketten, aan het brood ... Dat kunnen en zullen wij nooit vergeten! Gelukkig, thans, nu voor vacatiegangers weer een bescheiden deviezenvergunning wordt gegeven, bestaat wederom de gelegenheid de oude connecties met onze Zwitserse vrienden op te nemen. Weer zullen we ons in de toekomst kunnen te goed doen aan de onvolprezen schoonheid van het Zwitserse landschap ...

Op een van onze laatste reizen naar het land der Eedgenoten schaften wij ons een SBB-Generalabonnement aan en legden daarmee in 7 dagen 2458 km. af. Vele reizen hebben we gemaakt, naar Davos, naar Genève, naar Interlaken ... maar één was er zo mooi, dat, eenmaal in Holland weer-gekeerd, ze nog als een levendige rolprent in onze gedachten voortleefde ... de Gotthardreis.

Zeven klokslagen van de Münstertoren klinken door de vroege morgen over Zürich. De zomerzon kijkt nog maar nauwelijks over de met ochtendnevel omsluisde bergtoppen. Langs het le Perron van het Hauptbahnhof staat een trein gereed, die in het internationaal verkeer geen onbekende is, de Gotthardexpress. Een eenzaam rookwolkje kringelt uit de schoorsteen van het restauratierijtuig; gedurende de meer dan 4 uur

En haut: Les virages de la ligne du Gothard sur le versant sud. — A gauche: La nouvelle station automatique qui a été installée l'année passée, au milieu du grand tunnel.

Photo: Hesse, C. F. F.

Boven: De keertunnels bij Biasca aan de zuidzijde van de Gotthard. — Links: Het nieuwgebouwde sein- en wisselhuis in het midden van de Gotthardtunnel.

Photo: Hesse, SBB.

binnenrollen, slaan kleine rookwolkjes van de remblokken. Ze getuigen van de strijd tussen natuur en techniek, gestreden daarboven in de berg. Een zware strijd, maar niettemin met een overwinning der techniek op deze onvergetelijke natuur. En dan welt in ons hart een gevoel van diepe bewondering op voor Zwitserland, voor haar spoorwegen, voor haar natuurschoon en voor haar volk, dat ons Nederlanders zo na aan het hart ligt.

J. C. Hooftman.